

DEBRECZENI UJSÁG

HÁJDUFÖLD

Felolvasó szerkesztő
VITAZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

Előfizetési ára egy hónapra 240 P. Negyedévre 7 P.
előre 14 P. Egész évre 26 P. Egyes szám ára
Hétfőnap 10, vasárnap 20 fillér

Szerkesztőség és nyomda József kir. utca 16
Telefon 23-48. Kladohivatal Kossuth utca 3 szám
Telefon 21-41

Féláru jegyszelvény olvasóinknak a Urániában

A miniszterelnök programja

Károlyi Gyula gróf miniszterelnök a képviselőház tegnapi ülésén olyan nagyszabású és jelentőségű tekintve korszakalkotó programbeszédet mondott, mely még az ellenzék is megnyugtatta és ennek köszönhető, hogy a Ház-elnápolás bejelentése, melyet a baloldal mindig nagy felháborodással szokott fogadni, ezúttal a polgári pártok legteljesebb megértésével találkozott. Az ellenzék vezetői is megértették, hogy ahhoz a programhoz, amelyet Károlyi Gyula gróf miniszterelnök a kibontakozás utjának megjelölt, előre is van szüksége s ez a feladatoknak valóra váltása esetén meg is hozza a politikai, gazdasági és erkölcsi világszületés eredményét. Márpedig ahhoz, hogy Magyarország jelenlegi miniszterelnöke az általa adott programot száz százalékos beváltja, eddigi működése és ennek nemzetépítő eredményei szolgálnak a legerőteljesebb bizonyítást.

Károlyi Gyula és kormánya az elmúlt félesztendő folyamán az országmenet reformok egész sorozatát valósította meg. A józanul gondolkodó magyar közönség nagyon jól tudja, hogy ez a munkásság a közgazdasági pusztulásba rohanó nemzetet éppen az utolsó percekben vezette vissza az újraképzés útjaira és Károlyi Gyula gróf államférfiúi bölcsességgel áthatott koncepciója szerint egy boldogabb magyar jövő biztos alapját vetette meg. Ez nemcsak azt igazolja, hogy a csöndesen, szerényen, finoman, de annál határozottabb célkitűzéssel s férfias elszántsággal dolgozó miniszterelnök pár hónap alatt történelmi vezérré növekedett, hanem azt is, hogy az ő és munkatársai politikájának helyes, sőt egyedül helyes az iránya.

Amikor Károlyi Gyula gróf — a legnehezebb időben — átvette a kormányzás vezetését, mindenki azt bízta, hogy az államháztartás egyensúlyozását szolgáló szükségrendelkezők következtében nem fogja megtalálni a népszerűséget. Ma már a miniszterelnök politikáját minden okosan gondolkodó magyar helyeseli és az a példamutató magatartás, mellyel az ügyvezető „leépítések” terén maga járt elől, a nemzet őszinte rokonszenvét és ragaszkodását vívta ki számára. Politikai ellenfelei is elismerik, hogy első ténykedésétől, a Minerva-antók leállításától kezdve mai napig a nemzeti s állami élet felépítését szolgáló kezdemények egész sorozatát valósította meg. Az ország hitelének sikeres biztosítása, az államháztartás elkerülése és a pénzügyi szükségességek megoldása mind olyan eredmények, amelyek jövő programját illetően az eredmények több folyamatát garantálják.

A miniszterelnök tegnapi beszédében, melyet a képviselőház minden oldalán feszült figyelemmel hallgattak, nagyszerű program bontakozik ki előttünk. Elsősorban: a magyar állam hitelének további megővését, a gazdasági élet folytonosságának biztosítását jelölte meg, majd tartozásaink kamatainak észszerű leszállítást, a belső kamatok csökkentését, a termelési hitelnyújtást s a földreform kapcsán előálló nehézségek megszüntetését helyezte kilátásba. „En nem teszék addig pozitív kijelentést — mondotta többek között —, amíg nem tudom, hogy ígéreteimet száz szá-

zaléki végre is tudom hajtani!”... Ez a férfias megnyilatkozás, amely mögött ott áll Károlyi Gyula gróf egész eddigi pályafutása, nemcsak beszéd, de szavaiban a megvalósulás igazságát is hordja.

Magyarország miniszterelnöke többet is mondott. „En fogok vezetni a közéleti tisztaság terén!”... A tiszta erkölcs, mely „minden állam támasza, talpköve” Károlyi Gyula eddigi ténykedéseiben is keresztény értelmezést és nemzetmegváltó jogokat kapott. S ha mind ezekhez még hozzávesszük, hogy a választójogi törvény igazságos re-

formját is megígérte, a kormányprogramnak nagyvonalúsága teljes méreteiben bontakozik ki szemünk előtt.

Ennek a programnak megvalósításához valóban időre van szükség. Ezért kellett a parlamentet is elnapolni és ezért fogadta ezt az elnapolást a képviselőház többsége egy impozáns megnyugvással. A magyar társadalom pedig, amely Károlyi Gyula gróf személyében a nemzeti célkitűzések megtestesítőjét látja, több hittel, reménységgel és lelki erővel nézhet a boldogabb jövő felé.

A nemzeti összefogás megteremtéséről és a kormány programjáról hatalmas beszédet mondott Károlyi Gyula gróf

A kormányelnök bejelentései az ellenzék is általános helyesléssel fogadta

Kormányzói kéziratával egyhónavi időtartamra elnapolták a képviselőházat

Budapest, március 1.

A képviselőház keddi ülése nagy meglepetést hozott. Mindjárt az ülés elején gróf Károlyi Gyula miniszterelnök emelkedett szólásra és feszült figyelem közben válaszolt az elmúlt hetekben a képviselőház viharos ülésén elhangzott ellenzéki felszólalásokra s ezúttal összefoglaló programot adott a kormány legközelebbi teendőiről és határozatlan leszögezte álláspontját az ellenzék által sürgetett nemzeti

összefogás kérdésében. Beszéde végén felolvasta a Kormányzó kéziratát, amellyel a Ház ülésezését egy hónapra elnapolta.

Tíz órákor nyitotta meg Almássy László elnök az ülést. Zsitvay Tibor igazságügyminiszter általános helyeslés közben beterjesztette az országgyűlés tagjainak összeférhetetlenségéről szóló törvényjavaslatot.

Ezután Károlyi Gyula gróf miniszterelnök szólat fel és a következőket mondta:

Károlyi Gyula gróf álláspontja a nemzeti összefogásról

— Az elmúlt napokban ismételt hangoztatták a tudoldalról a nemzeti összefogás kívánalmát. Ez bizonyos mértékig felszólításkeppen hangzott el a kormánnyal szemben. Sajnálom, hogy betegsémem megzavart abban, hogy ezekre a felszólalásokra itt a Házban már előbb reflektáljak. Éppen ezért felhasználom a mai alkalmat, amikor ismét részveszek a Ház ülésén, hogy a kérdésben a kormány felfogását és álláspontját megismertessem. Azoknak az erőknél az összefogása, amelyek tulajdonképpen egy célt, egy nemzeti gondolatot akarnak szolgálni, amelyeknek kitűzött céljai és törekvései végeredményben azonosak, természetesen helyes és kívánatos. Ezt bőven részletezni és fejtegetni — azt hiszem — felesleges. Felesleges tehát arra is rámutatnom, hogy a kormány mindig nemcsak helyesléssel, de a legnagyobb örömmel is fogja konstatálni azt, ha minél szélesebb nemzeti összefogás teszi lehetővé köny-

nyitni meg a kormánynak ama valóban nehéz és súlyos felelősséggel járó kötelezettségeit, amelyeket magára vállalt, mert minél nagyobb rétegeit látja és érzi maga mögött az országnak, a közvéleménynek és a törvényhozás tagjainak, természetesen annál könnyebbé válik a feladata és az a körülmény, hogy a felelősségben szélesebb rétegek osztozkodnak, szintén csak megkönnyíti a kormány feladatát. Hogy azonban ez az összefogás létrejöjjön, ahhoz az szükséges, hogy ne csak a végcélokban értsünk egyet, hanem a kormány módszereit, programját, ténykedését is helyesléssel, bizalommal vegyük tudomásul.

Ha összefogást akarunk, akkor együttműködés is kell, együttműködni pedig csak egy-egy eljárással lehet. Nagyon gyakran sőt mondhatnám unós-unalan azt hánnyják a kormány szemére és az összefogásnak is mintegy posztulátumként hangoztatják, hogy adjon

a kormány olyan programot, amelynek alapján ez az összefogás lehetséges. Nekem több alkalommal volt módomban a kormány intencióiról, programjáról nyilatkozni. Sajnálom, hogy e nyilatkozataimban lefektetett irányelveket a tudoldal nem rúnosította programnak, holott határozott meggyőződése, hogy konkrét programot, konkrét munkatervet nem lehetne felállítani és konkrét célok elérése iránt sem lehetne törekedni, mint amit a kormány e félesztendő alatt, amióta a helyén ül, igyekezett megvalósítani.

Buchinger Manó: Választójogi reform kell és házfelosztás!

Váry Albert: Kenyér kell!

Károlyi Gyula gróf miniszterelnök: A kormány fő programja az volt, amit primordális fontosságúnak tartott és tart ma is, az ország gazdasági életének biztosítása, a pénzügyi tartása, az országnak az inflációtól való megővása, a gazdasági élet kontinuitásának a lehetőség szerint való fenttartása és biztosítása, az állam hitelének megővása, méghozzá olyan nehéz körülmények között, mint most vagyunk, amikor az állam tulajdonképpen fizetési kötelezettségeinek nem tud eleget tenni és azért mégis sikerült némileg megóvni az állam hitelét és nem zárta el maga mögött az ajtót, nem izolálta magát a nemzetközi hitelviszonyoktól. Ez volt a kormány első és fő programja és szerénytelenség nélkül meg merem állapítani azt, hogy ennek a feladatának a kormány egy félesztendőn keresztül sikerrel megfelelt.

A lap ára 10 filler

Az összefogás feltételei

— Ma nagyobb bizalommal nézek a jövő elé, mint az ősszel tettem és nagyobb bizalommal mondhatom azt, hogy sikerülni fog a jövőben is gazdasági életünknek ezeket a kardinális alapkövetelményeit továbbra is fenttartani és biztosítani. Ha ezeket az alapelveket ki hagyjuk csuszni a lábunk alól, akkor gazdasági programot, gazdasági célkitűzést hiába csinálnánk, mert annyira bizonytalan, labilis gazdasági és pénzügyi alapra helyezkednénk, hogy alig hihető, hogy belátható időn be-

A kamatok csökkentésének be kell következnie

Károlyi Gyula gróf miniszterelnök: A személyi momentumokat ne hangoztassák, itt valóban nem személyi kérdésekről van szó. A legközelebbi jövődől teendői — folytatja a miniszterelnök — ugyanennek a lefektetett programnak és célkitűzésnek egyben fognak folyni, mert a legközelebbi jövőben a költségvetés reális és keresztülvihető mértékben való összeállítását egyik lépcsőjének a gazdasági programnak, amelyet eddig is magunk elé tűztünk. Legközelebbi teendőink: tovább munkálkodni, hitelünk biztosítását illetően, igyekeznünk kell elérni tartozásaink kamatainak észszerű lecsökkentését, ami nélkül végeredményben kötelezettségeinknek sohasem tudnánk eleget tenni és ezáltal hitelezőink, ha jobb belátásra nem volnának rábírhatók, sajátmagukat károsítanák meg. (Helyeslés a Ház minden oldalán.)

„A közéleti tisztaság kérdésében nem ismerem párt szemponpontokat“

Károlyi Gyula gróf miniszterelnök: A tudodál az összefogás hangoztatásakor ismételtlen emlegeti a közéleti tisztaságot is. Ez olyan kérdés, amelyben még sokkal kevesebb különbség van közöttünk, mint esetleg a gazdasági kérdésekben és itt is legfeljebb csak egy kis különbség lehet közöttünk. Én a közéleti tisztaságot úgy képzelem és úgy képzeltem mindig, hogy az minden pártpolitikai vonatkozástól abszolút mentes legyen. Én a közéleti tisztaság megítélésénél pártszempontot soha nem ismertem és nem is fogok imerni... (Zajos helyeslés a Ház minden oldalán.) ...és minden olyan esetben, amikor azt szükségesnek látom — mutat a baloldalra — együtt fogok működni önökkel és én fogok vezetni ebben a kérdésben. Azt azonban nem tudom magamévá tenni és óva intem ettől a tudodálat, hogy a közéleti tisztaságot általánosítva ne pártszempontból érvényesítsék és akarják kiírni, mert ezen a téren nem fogjuk egymást soha megérthetni.

A választójog kérdése

Károlyi Gyula gróf miniszterelnök ezután a választójog kérdésére tért át:

— Számtalanszor hangoztatják, és pedig nemcsak a szociáldemokrata párt részéről, de az ellenzék más oldaláról is, sőt úgy tudom, pártkülönbség nélkül törtétek ilyen kijelentések, hogy a választójog reformra szorul és itt merem álli-

Butorozott

szobát keres? Olvassa el lapunk apróhirdetési rovatát.

lül gazdasági és hiteléletünk egyáltalán helyreállítható lett volna. Ha összefogást óhajtottunk — amit természetesen elméletileg én is legteljesebben óhajtok —, kell, hogy azok, akik ezt az összefogást velünk szintén óhajtják, ezeket az alapokat magukévá tegyék és elfogadják. Az összefogáshoz és együttműködéshez elengedhetetlen a bizalomnak egy bizonyos mértéke, az, hogy ezzel a kormányt tényleg meg is ajándékozzák.

Eckhardt Tibor: A kormányelnök személye iránt mindenki tisztelettel viseltetik!

— Számtalan jel mutatja, hogy külföldi hitelezőinknél ez a belátás határozottan nagy lépéseket tett már előre és a legjobb reménységgel vagyok aziránt, hogy tárgyalásaink minden tekintetben előbb-utóbb eredménnyel is fognak járni. Biztos termiust mondani máról-holnapra valóban nem lehet, ez a legnagyobb könnyelműség és felületesség volna. Ezután a belső kamatláb leszállításának kell következnie.

— A mai magas kamat belső gazdasági hiteléletünket nagy mértékben megbénítja. Gazdasági téren a gazdasági hitelviszonyok megjavítása, a hitelnyújtás, a termelési hitel a földreform kapcsán előállott teljesen tarthatatlan helyzet megszüntetése: ezek mind olyan követelmények, amelyekkel a kormány teljesen tisztában van és a legnagyobb erővel azon van, hogy minél előbb segíteni is tudjon.

tani, hogy ha így állítjuk fel a kérdést, véleménykülönbség egyáltalán nincs. Azt hogy a régi választójogi törvény mai alakjában fenntartandó volna és így annak alapján történnének majd a legközelebbi választások, azt hiszem, pártkülönbség nélkül nem is vallja senki. (Zajos taps a Ház minden oldalán.) Ennél fogva én kiváratosnak tartom, hogy mihelyest a legszorgosabb, az égetően szükséges gazdasági és pénzügyi kérdéseken túl van a kormány és a törvényhozás és bizonyos nyugalmi idő elérékzik, a kormány kellő lelkiismeretességgel behatóan foglalkozhat a választójog kérdésével. Ennek mikéntjéről most ötlesterületileg nyilatkozni nem akarok és nem vagyok hajlandó, de mint meggyőződésemet jelentem ki, hogy a választójog elkészítendő reformjának nézetem szerint feltétlenül olyannak kell lennie, amely általános megnyugvást kelt és amely lehetővé fogja tenni, hogy a választójog kérdése belátható időre lekerüljön a politikai porondról.

A türelmi láó

Károlyi Gyula gróf miniszterelnök: Én igenis kötelességszerűen óvatos vagyok.

— Röviden vázoltam azokat a pontokat — folytatja nagy zajban —, amelyek az összefogást illetően a szemem előtt vannak, amelyek miatt én az összefogást igenis lehetőnek tartom. Nem találok indokoltnak, hogy azt a bizalmat, amely ennek az összefogásnak a létrejöttéhez szükséges, önöktől kérjem, — mutat a miniszterelnök ismét a baloldalra — a bizalom érzelmeken alapszik, az vagy van, vagy nincs, azt dekretálni nem lehet. Én nem is fordulok önökhöz azzal a kívánsággal, hogy előlegezzenek bizalmat a kormánynak, csak arra kérem önöket, hogy amennyiben valóban a

jövő célok elérésére és az országnak ebből a súlyos helyzetből mentő hamarabb való kimentésére segédkezett akarnak nyújtani, akkor bizonyos türelemmel várják meg azokat a legsürgősebben teendő és benyújtandó intézkedéseket, amelyekkel a kormány a legközelebbi időben a Ház elé fog lépni. Ezek: a költségvetés és a legégetőbb szükségessé gazdasági és hiteléleti intézkedések.

Hunyadi Ferenc gróf: Ezekben a célokban egyetértünk.

Esztergyályos János: Károlyi és Hunyadi jegyesek!

Károlyi Gyula gróf miniszterelnök: Ezeknek tüzetes kimunkálására azonban a kormánynak bizonyos időre van szüksége, illetőleg a legközelebbi napokat és heteket teljesen ezeknek a kérdéseknek alapos előkészítésére kell felhasználnia.

A miniszterelnök e szavaknál az előtte fekvő aktatáskájából egy nagy lepecsételt borítékot vesz elő.

Károlyi Gyula gróf miniszterelnök: Ezért vagyok hátor rövid respiriumot, rövid türelmet kérni a tudodálatól és együttel bejelenteni a Háznak, hogy legmagasabb kormányzói kézirat érkezett. Annak kéri a felolvasását és a felsőháznak való átküldését.

A kormányzói kézirat

A kormányzói kézirat szövege a következő: „Magyarország országgyűlésének kormányzói üdvözlétem! Tisztelt Országgyűlés! A magyar királyi miniszterelnök előterjesztésére az országgyűlést jövő évi március hó 1. napjától kezdődően folyó évi március hó 30. napjáig bezárólag elnapoltnak nyilvánított Kelt Budapest, 1932. évi március hó 1. napján. Horthy s. k. Gróf Károlyi Gyula s. k.“

A bal- és szélsőbaloldalon ismét kitér a zaj.

— Tesék tapsolni! — kiáltják többen az ellenzékben a kormányzót felé, ahol azonban a tetszésnyilvánításnak legkisebb jele sem látszik.

Károlyi Gyula gróf miniszterelnök visszaül helyére.

Izgalmas napirendi vita

Az elnök ezután javasolta, hogy a Ház legközelebbi ülését március 31-én délelőtt tíz órakor tartsa és napirendre a további teendők megbeszélését tűzzék ki.

— Puccs! Puccs! — hangzik nagy zajban a bal- és szélsőbaloldalon.

Kray István báró kijelentette, hogy a miniszterelnök kijelentései kielégítették és a bejelentett intézkedéseket örömmel fogadja. A Ház elnapolására vonatkozó intézkedés

azonban nagy meglepetés számára, hiszen a közvélemény ma rendkívül izgatott s már emiatt is szükség volna, hogy a Ház munkálkodjék.

Az álláshalmozások megszüntetését és az inségakció kiterjesztését sürgette. A kormány két ízben szálította le a köztisztviselők illetményeit, de a képviselői tiszteledijakat csak egyszer szállították le 15 százalékkal. Számos képviselő tetemes mellékjövedelemmel rendelkezik és éppen ezért fölszólítja a Ház tagjait, hogy akiknek vagyoni viszonyai megengedik, a nyomorenyhító akció javára önként mondjanak le tiszteledijuk legalább 5 és legfőjebb 50 százalékaról. E célból ívet tesz le a Ház asztalára.

Váry Albert kéri a közmunkavállalás sűrűség megszüntetését és az elnöki indítványt elfogta.

Végül Peyer Károly és Petrovác Gyula szóltak a napirendi indítványhoz s ezzel az ülést véget ért.

Március 12-én lesz a MANSz. kultureszté

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének debreceni osztálya, amely eddigi kulturális működésével is általános népszerűséget szerzett a város hazafias társadalmában, március 12-én nagyszabású előadást rendez az Arany Bika-szálloda dísztermében. A kulturesztélynek kettős szencziója, hogy azon közreműködik dr. Szilágyi Imre hegedűművész, a magyar zene debreceni származású, világhíres propagálója és Zilahy Lajos fővárosi író, a Kisfaludy Társaság tagja is. Ez a két név mindennél ékeesebb bizonyossága annak, hogy a MANSz. kulturesztélye a legteljesebb siker jegyében fog lezárni s a szezon egyik legmagasabb eseménye lesz. Raituk kívül Uray Margit, a kitérő zongoraművész, Oláh Emil ének-művész s a MANSz. Erzsébet-ének-kara működik közre, míg az ünnepi beszédet dr. Lukács József tatabányai piarista házfőnök, a Jeles szónok mondja.

A hangversenyen való részvételt illetően érdeklődni a MANSz. Széchenyi-utcai irodájában lehet. A kulturesztély iránt eddig is olyan nagyfokú érdeklődés nyilvánul meg, hogy a helyek biztosítása már most aktuális, annál is inkább, mert a március 12-i kuturdélután a nacionalista magyar közönség imponáló méretű seregzenléje is lesz.

Lapunkat támogatja, ha hirdetőinknél vásárol

Debrecen legszebb fürdőjében

MARGIT
gőz- és kádfürdőben
1 pengő a gőz vagy kádfürdőjegy.

Villamoson a város bármely részéről oda- és visszautazásra is érvényes jegy 1 pengő 20 fillérért váltható minden villamos kalauznál.

Férfiak és nők számára egész nap nyitva.

Kivonat a Króh áruház husvét előtti reklám-cikkeiből:

Női osztályból:		Férfi osztályból:	
Sifon női ing, szép hímzéssel	1.09	Sifon ing színes elejű, egy gallérral	2.29
Sifon női ing, jobb kivitelű	1.38	Puflin elejű, válogatott mintázzal, egy gallérral	2.50
Sifon női ing, motivumos, la	1.60	Oxford ing, tartós minőség két gallérral	3.98
Színes kombiné hímzéssel	1.58	Oxford ing, nehéz, kőminőség két gallérral	4.84
Színes kombiné extra nagyságban	1.98	Puflin elejű, la, szép kivitelben két gallérral	4.85
Színes és fehér hálóingek hímzéssel	2.98	Sifon rövid nadrág, gombos és borinis	1.29
Sifon női nadrág	1.25	Köpper rövidnadrág gombos és díszpánttal	1.75
Bariszat női nadrág hímzéssel és csipke-újszítással	2.75	Színes rayónadrág, gombos	1.70
Selyem csikosnadrág, nehéz minőség, kts his bibával	1.58	Hosszu köppernadrág	2.80
Selyem csikosnadrág, nehéz minőség, hibamentes, la	1.78	Hosszu köppernadrág, la, gombos és díszpánttal	3.20
Melltartók kőminőségű hímzéssel	1.80	Nyakkendők, férfizoknik, zsebkendők minden minőségben	
„Rumba” kötött pullover, szép divatos színekben	2.98	Selymek, szövetek, vásznak, függöny, ággaritúrák hasonló olcsó árban	
„Laval” ingblúz, kőminőség	4.45		
Selyem- és főhártyások minden minőségben			

Husvét előtti hirdetésem egyszer jelenik meg.

Komolyága és megbíhatósága közismert.

Lázás hadikészülődések közben béketárgyalások kezdődtek Japán és Kína között

Washington, március 1.

A sanghaji amerikai főkonzul jelentése megerősíti azt a hírt, hogy a kínai és japán megbízottak elvben megállapodtak abban, hogy mindkét állam csapatai a várost egyidejűleg kölcsönösen kiürítik. A megállapodást most jóváhagyás végett a két kormány elé terjesztették.

Sanghaji, március 1.

Kvo-Tai-Csin h. külügyminiszter, aki most Sanghaji tartózkodik, ma este a Reuters iroda tudósítója előtt kijelentette, hogyha Tokio nem hajlandó hozzájárulni ahhoz, hogy mindkét fél visszavonulása ne egy időbe történjen, akkor semmi remény sincs a békes rendezésre. Az ellenségeskedések megszüntetésének feltétele, hogy

mindkét fél csapatai egyidőben vonuljanak vissza.

Sapey romjai ismét lángokban állnak

Tokioi hivatalos jelentések szerint a Kína és Japán közti megbeszélés eddig alig mutat haladást. A nankingi kormány külügyminisztere kijelentette, hogy Japánnak feltételei, amelyek szerint a kínai csapatokat feltételül vissza kell vonni és a Vusung erődöket le kell rombolni, abszolút lehetetlenek. Ma délután kezdtek meg a 14 japán hadtest partraszállítását. Ugyanekkor 6 hűvelyes mozsárüteget is partra szállítottak. Sapey romjai újra lángokban állnak és bevilágítják az egész környéket. Charbin egyik külvárosában a levegőbe repült egy kínai löszergény. Több száz ember meghalt, sokan megsebesültek. A robbanást gyújtogatás okozta.

Súlyos pézsbünülésre ítélik két terménykereskedőt, mert nem szolgáltatják be a bolettát

Kaposvár, márc. 1.

A pénzügyigazgatóság feljelentés nyújtott be a kaposvári törvényszéknek az özv. Schüttler Jakabné és Schüttler Mór nagybajomi terménykereskedők ellen, mert a múlt év júniusában 105-800 kg. búzát nem jelentettek be és az utána esedékes 3-174 pengő értékű bolettát nem szolgáltatták be

idejében, hanem csak az ügy felfedezése után. A kaposvári törvényszék mai tárgyalásán a két nagybajomi terménykereskedőt büntönek mondta ki a jövedéki kihágásban és 51-740 pengő pénzbüntetésre ítélte, amely behajthatatlanság esetén 10 hónapi és 17 napi fogházra változtatható át.

Farkas Imre vasárnap előadást tart az Újságíró Clubban a „Boldog élet és a boldog szerelem titkairól”

Az Újságíró Club vendégül hívta meg Farkas Imrét, az országos hírű költőt és színpadi szerzőt, hogy debreceni hívei számára előadást tartson. Farkas Imre szívesen fogadja a meghívást és már értesítette a Club vezetőségét, hogy örömmel jön Debrecenbe, ahová sok kedves emléke fűzi, hiszen valamikor, a régi szép békevilágban hosszú éveken keresztül aktív tisztiként szolgált a debreceni huszárezredben. Farkas Imre utja messze vezetett Debrecenből, de azért szívvel-lellyel mindig visszavágyott ebbe a nagy alföldi városába, amelyet már rengeteg versében megénekelt. A debreceni közönség is bizonyára örömmel ragadja meg az alkalmat, hogy szemtől-szembe lássa és hallgassa a kiváló író, aki nemcsak a tollnak, hanem a színpadi művészetnek is nemesek a színpadi művészetnek a mű-

vése, hanem mint előadó is elsőrangú. Farkas Imre fővárosi előadásait minden alkalommal ezernyi tömeg hallgatja végig, mert Farkas Imre lebilincselően érdekes előadómódja és témáinak változatos sokfélesége biztos zálogai a nagy sikernek. Debrecenben „Lelkiszánatórium” címen tart előadást és előadása során igyekszik fog majd felfedni a boldog élet és a boldog szerelem titkát. Különösen Debrecen bakfistársadalma örül Farkas Imre lejövetelének, hiszen ő a fiatal leányzavak legkedvesebb költője. Az előadó estén Fáyvá F. Róza, a nem mindennapi tehetségű előadóművésznő Farkas Imre legszebb költeményeit fogja interpretálni.

Az Újságíró Club az előadást vasárnap délután 6 órai kezdettel rendezi meg az Arany Bika kistermében. Belépődíj nincs, számozott ülőhelyre jogosító műsor ára mindössze 1 pengő. A műsor esztendőktől kezdve Hegedűs és Sándor Rt. könyvkereskedésében és a Bika halljában elővételben váltható és a páratlanul nagy érdeklődésre való tekintettel ajánlatos róla minél előbb gondoskodni.

Előadás a Debreceni Újságban

Ujabb feljelentést tettek Dadi Kozma Lajos „jávai” áljos ellen

(A Debreceni Újság tudósítójától.) Dadi Kozma Lajos, az ismert debreceni szélhámos ellen tegnap újabb feljelentés érkezett a debreceni rendőrségre.

A jómeglelenjű fiatalember, aki néhány hónappal ezelőtt mint orvos, majd mint jávai jós az egész Felsőtisztántul végig szélhámoskodta, 1930 októberében 30.— pengőt kért kölcsön egy debreceni uriembertől. Mivel azt állította, hogy nagyobb pénzküldeményt vár, a kölcsönt megkapta és azonnal el is költötte. Azzal már nem törődött, hogy a 30 pengőt vissza is kellene fizetnie. Az uriember — dacára annak, hogy Dadi Kozma Lajos másnapra ígérte a kölcsön visszafizet-

sét, a mai napig sem kapta meg a pénzét. Ilyen előzmények után tette meg a feljelentést, amelyben részletesen előadja, hogy Dadi Kozma Lajos a pénzküldemény hangoztatása mellett két „cégkártyával” tévesztette meg. Az egyik cégkártyán mint a „Meta” színházi, idegenforgalmi, szépirodalmi stb. iroda főnöke, illetve vezérigazgatójaként szerepelt, a másik cégkártyán Dadi Kozma „Mahatma D. Darling” néven jávai jósként szerepelt és azt állította, hogy a két „üzlete” busás jövedelmet biztosít neki. Mindebből természetesen egy szó sem volt igaz és ezért a rendőrség csalás miatt indította meg ellene az eljárást.

A legkíméletlenebb harcot indítja a szociáldemokratapárt a koncentráció ellen

Budapest, március 1.

A szociáldemokratapárt vezetősége és parlamenti csoportja kedden délután ülést tartott, amelyen a Ház elnapolásával és politikai és gazdasági halazattal foglalkozott. Az értekezletről kiadott jelentésben azt hangoztatja a szociáldemokratapárt, hogy minden olyan koncentráció, amely nem tekinti legelső feladatának az általános egyenlő és titkos választójog megalkotását, a parlament feloszlátá-

sát és a választások kiírását, a pártnak legélesebb ellenállásával találkozik. Minden olyan alakulás ellen mely az általános egyenlő és titkos választójog haladéktalan törvénybeiktatását és az új választások kiírását azonnal végre nem hajtja, a szociáldemokratapárt a legkíméletlenebb harcot jelenti be. Ez a harc a szociáldemokraták felfogása szerint kötelező a polgári ellenzéki pártokra és politikuskokra is.

FŐISKOLA

A hajduböszörményi „Szabadhajdu” B. Törzs március 5-én este nagyszabású műsoros díszelőadást rendez a város notabilitásainak védnöksége mellett. A törzs agilis rendezősége névös műsort állított össze. Megnyitót mondja dr. Tóth László ker. vezér. A műsoron a Városi Zenekar, Városi Dalkör, „Manzó” Dalárda is szerepel ének, illetve zeneszámokkal. Máté Kálmán teológus szaval, Szücs Lajos melodramát ad elő. Papp Béla s Gaál Mihály kísérete mellett. Papp Béla, Vánosa Lajos s Gaál Mihály zeneszámmal működnek közre. A műsor utolsó száma egy tragikomédia, melyet dr. Erdős Károly, Szennyessy Gábor, Szabó Sándor, Molnár Imre, Kincses Ferenc és Rácz Benő adnak elő.

A nyíregyházi „Szabolcs vezér” B. Törzs március 12-én vitaülést rendez. Előadóul dr. Rugonfalvy Kiss István debreceni egyetemi tanárt kérték fel, ki a „mai problémákról” tart bevezető előadást.

HIRDETÉMNY

Értesítem a város érdekeit lakosságát, hogy a Vámospércsi Vadásztársaság a Vámospércs közsz. határában levő vadászterületén ragadozó és kártékony állatoknak mérgezzel való pusztíthatására kért engedélyt Halduvármegye központi irodájának től. Akinek a mérgezés ellen kifogása van, észrevételeit 8 nap alatt fenti hatóságnál megteheti. Debrecen, 1932. február 2. Polgármester.

HIRDETÉMNY

Értesítem a város érdekeit lakosságát, hogy a Bocskay tiszti vadász és vadvédő társaság a Mikespércs közsz. határában levő vadászterületén ragadozó és kártékony állatoknak mérgezzel való pusztíthatására kért engedélyt Halduvármegye központi irodájának től. Akinek a mérgezés ellen kifogása van, észrevételeit fenti hatóságnál 8 nap alatt megteheti. Debrecen 1932. február 2. Polgármester.

NAGYSZALLODA

„IMPERIAL”

GRAND HOTEL

Budapest, VII., Rákóczi-ut 90.

1 perc a Keleti pályaudvartól.

Legmodernabb berendezésű elsőrangú családi szálloda, 152 szoba meleg-meleg folyóvízzel, központi fűtéssel, telefontal, elsőrendű olcsó étteremmel.

Alap igazolt előfizetői 20 százalékos kedvezményben részesülnek

Nagy részvét mellett temették el Cseke Sándor árvaszéki elnököt

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Kedden délelőtt 10 órakor általános és mély részvéttel kísérve temették el Cseke Sándort, Hajdúvármegye érdemes árvaszéki elnökét, a debreceni társadalom kiváló és feledhetetlen emlékü tagját. A holttestet a Kossuth-utcai templomban ravatalozták fel és itt folyt le a gyászszertartás is, amelyen hatalmas számú gyászoló közönség jelent meg.

Rásó István allspán vezetése alatt ott volt a vármegye teljes létszámú tisztikara, megjelent dr. Vásáry István polgármester és számos közéleti illetőség. Uray Sándor ref. lelkész megható imája és gyönyörű beszéde után a koporsót feltették a gyászkocsira és megindult a hosszú temetési menet. A koporsót két oldalról díszruhás vármegyei hajduk kísérték. A Szent Anna-utcai temetőben a sírnál urai Sándor lelkész imádkozott, majd a vármegye tisztikara nevében dr. Benkő Géza főügyész a következő beszéddel búcsúztatta Cseke Sándort:

— Hajdúvármegye közönsége és tisztikara nevében mi is kegyeletos érzésekkel és mély részvéttel állunk meg a nyitott sír és a sötét koporsó előtt. Igen, mert e gyászos koporsó a vármegye egyik kiváló főtisztviselőjének: Hajdúvármegye árvaszéki elnökének, a mi kedves kartársunknak és barátunknak kihűlt porréseit rejti magában.

— Kedves Kartársunk! A közigazgatási tisztviselői pálya rögös országútján Te szülővármegyéd bizalmából és ragaszkodásából gyors lendülettel haladtál előre! Több, mint

17 év óta voltál a gyámügyi közigazgatás élén, — nagy tudással és nagy buzgalommal intézve a vármegye árváinak, gondnokoltjainak és elesetteinek védelmét és felügyeletét.

— Isten áldotta tehetség, széleskörű jogi tudás, puritán becsületesség, igazságosság, vasakarat és a magyar nemzeti eszméhez való tántoríthatatlan hűség és ragaszkodás jellemezték a Te köztisztviselői és közéleti működésedet.

— Lelki szemünk előtt áll a Te sudár, egyenes, férfias alakod! Azonban „az erőt ásta benső férge”. Másfél év óta mély szomorúsággal látjuk, hogy e kemény tölgyet az alattomos kór, mint szu, — miként pusztítja. Végül is hosszas tusa után vasakaratod legyőzte a halál és a sudár tölgy itt fekszik leterítve a nyitott sír szélén.

— A nagy római történetíró: Tacitus mondja: „asszonyokhoz méltó a gyász, férfiakhoz — az emlékezés”. Te kiváló tisztviselő és egész férfi voltál! Méltó vagy arra, hogy mi Téged emlékezéssel gyászoljunk.

— Utolsó érthető szavaid voltak: „Élni akarok!” Ez a kívánságod bizonyára teljesülni fog: Hitünk tanítása szerint lelked az Isten kegyelméből részesül az örökélet üdvösségében! Kiváló köztisztviselői és közéleti munkásságod emléket mindvégig megőrzik a vármegye annalesei, — de szívünkbe zárjuk mi is, itthagyt kartársaid, valamint mindazok, akik a Te közérdekű munkásságod áldásaiban részesedtek. Ezzel az ígérettel veszünk Tőled utolsó búcsút, Legyen emlékezed áldott! Legyen pirhenésed csendes! Isten veled!

Hajduhadházi legények halálosvégű közelharca a debreceni állatvásáron

Az ítélőtábla hat évre, három évre és három hónapra ítélte a véres verekedés tettesei.

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Két évvel ezelőtt 1930 szeptember másodikán halálosvégű verekedés történt Debrecenben a Hajdusámsoni úton, a Czibere-féle vendéglő mellett. Takács Sándor, Sz. Szabó József, Póka István, Gulyás Mihály és R. Balogh László hajduhadházi legények, akik állatvásárra jöttek Debrecenbe, a vendéglő előtt találkoztak Horváth Gábor, Tar Ferenc, Magyar Lajos és Bodnár Sándor falujokbeli legényekkel. Amint az állatvásárrban Takács Sándor megpillantotta Horváth Gábort, már messziről rákiáltott:

— Kend nagy gazember!... Ezután reproduktálhatalan szavakkal szidalmazni kezdte őt. Szó szót követett, végül odáig fajult a dolog, hogy Takács Sándor kést rántott és rekiugrott Horváth Gábornak. A verekedésbe Sz. Szabó is beavatkozott és a keze ügyébe került löccsel teljes erejéből fejbe vágta Horváth Gábort, akit közben Takács is megszúrta a késével. A következő pillanathban az egész társaság egymásnak rontott. Tar Ferenc löccsel támadt

R. Balogh Lászlóra, Bodnár Sándor pedig hámfával ütötte Póka Istvánt, majd mind a ketten S. Szabó ellen fordultak és őt is alaposan helyre hagyták. A véres verekedés vége az lett, hogy Horváth Gábor öt seből vérezve holtan maradt a közelharca színhelyén.

A rendőrség az egész társaságot őrizetbe vette, közülük azonban csak Takács Sándor maradt letartóztatva, akit azzal gyanúsítottak, hogy ő szúrta halálra Horváthot. A múlt év nyarán tárgyalta a büntető és a debreceni törvényszék a Rózsa Lőrinc elnökléte alatt működő büntetőtanács. A bűnpernek három vádiottja volt: Takács Sándor, Sz. Szabó Lajos és Tar Ferenc, akiket szándékos emberölés bűntettével, illetőleg felbujtással és bűnrészességgel vádolt a debreceni királyi ügyészség. A tárgyaláson Takács Sándor azt adta elő, hogy előbb Horváth támadt rá és ő csak önvédelemből szúrta feléje. Sz. Szabó József és Tar Ferenc tagadták, hogy részük lett volna Horváth Gábor meggyilkolásában, ők is részt vettek ugyan a verekedésben, de csak azért, hogy szétválasszák a verekedő legényeket.

Rendkívül sok tanút hallgatott ki a törvényszék ebben az ügyben, majd Takács Sándort hatévi fegyházra, Tar Ferencet pedig hathónapi fegyházbüntetésre ítélték, míg Szabó Józsefet felmentették az ellene emelt vád alól. Az ítélet ellen ugy az elítéltek, mint a királyi ügyész felbuzerást jelentett be s így került az ügy a múlt nap a debreceni ítélőtáblára, a da Várady Sándor elnökléte

alatt működő büntetőtanács elé. A tábla ismét megvizsgálta a bonyolult bűnpügyvet és megváltoztatta a törvényszék ítéletét, amennyiben kimondotta, hogy a bizonyítékok alapján Sz. Szabó is bűnös, mint tettes-társ szándékos emberölés bűntettében és ezért őt háromévi fegyházban

tetésre ítélte. Takácsal szemben az ítéletet helybenhagyta. Tar Ferenc hathónapos fegyházbüntetését azonban a fennforgó enyhítő körülményekre való tekintettel háromhónapra szállította le. Az ítélet még a kuriához fog kerülni a bejelentett perorvoslatok alapján.

Négyszobás otthon avatott vasárnap a KIE nyilastelepi csoportja

Mindenhová elér a KIE munka, amelyet fiatal emberek csinálnak fiatal emberek között

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Vasárnap ismét örömdetes és nagyjelentőségű eseménye volt a KIE-nek. Ekkor avatták fel a KIE nyilastelepi csoportjának négyszobás új otthonát, amely a Nyilastelepi Malvin-utca 9. szám alatt zsúfolásig megtelt erre az ünnepélyes alkalomra.

Az a tény, hogy ezzel együtt most már a központi helyiségeken kívül négy helyen van állandó helyisége a KIE-nek, mindennél többet beszél arról a szellemről és tervszerű munkáról, amelyet a KIE tagjai végeznek ennek a városnak a fiatalabereiért. Mert a KIE-munka egyik jellemző vonása az, hogy fiatal emberek végzik fiatal emberek közt, azzal a gondolattal, hogy a legerősebb kapcsol, a barátság által vezessék és támogassák fiatal társaikat egy szebb élet kialakítására.

Az ünnepélyes otthonavatáson megjelentek a KIE elnökei: Uray Sándor református lelkész és Kardoss Zoltán nagykereskedő, akik a legteljesebb reménységekkel indították útjuk a KIE-munka legújában kialakult csapatát, a nyilastelepi csoportot.

Az ünnepély a Himnusz hangjával kezdődött, majd Gulyás Mihály.

a csoport egyik tagja mondott köszöntő beszédet, lelkes szavakkal kötelezte el magát a felelősségteljes munkára. Ezután Uray Sándor mondott lélekbe markoló avató beszédet, amellyel átadta az otthonat rendeltetésének. Az avatást követő gazdag műsorban egymást követték a szebbnél-szebb, élvezetes számok. Erdélyi István és Nyíri Ferenc „Az Ur csodásan működik” című éneket énekelték pompás összetanultsággal. Kertész Dániel néhány közvetlen hangú költemény előadásával aratott sikert. Gombácsi Magda, Körösi Lili, Erdélyi István és Nyíri Ferenc énekkvartettje után Szekecs Mihály szavalt szép sikerrel. Bódi Sándor magyar dalokat érekel, Zaveczky József drámai erővel szavalt. Kaszás József és Kuisár Ferenc pedig víg számokat adtak elő. Erdélyi István újabb énekszáma után Kertész Dániel adott elő újabb két mélyvértelmű költeményt, amely után Basizta Albert zárószavai és a Szózat zárták be a nagyszerű ünnepélyt, amely után bizonyára ugyanilyen értékes hétköznapiak következnek a nagylelkűséggel kezdett munkában.

Bihari és debreceni egyháztanácsosok értekezlete

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
A báránói róm. kath. esperesi kerület plébániáinak (Bárán, Berettyóújfalú, Biharkereztés, Derecske, Furta, Hosszupályi és Mezőperd) egyháztanácsosai és a debreceni egyházközségek tanácsosai ma, március 2-án, szerdán a debreceni piarista reál gimnázium dísztermében közös értekezletet tartanak.

Az értekezlet rendje:
I. Reggel 9 órakor Veni Sancte és szentmise a debreceni Szent Anna-plébániatemplomban.

II. Pontban 10 órakor a reál gimnázium dísztermében kezdődik az értekezlet, amelyen dr. Lindenberger János ap. kormányzó mond megnyitó beszédet. Husz Ödön főreáliskolai tanár, az Urak Mária-Kongregációjának prefektusa: „Az apostolkodás módja falun és városban”; Wolfinau József máv. felügyelő: „Áldozatrakész katolicizmus”; dr. Karl János piarista házfőnök: „Milyen szemmel nézzük iskoláinkat?” — címmel tartanak előadásokat. Záróbeszédet mond dr. Láng Nándor egyetemi tanár, a debreceni egyházközségi tanács világi elnöke. Az egyes előadásokat vita követi.

III. Déli 1 órakor az Angol Királynő vendéglőben társasbéd. Egy teríték 1 P 50 fillér. Az értekezleten csak meghívottak vehetnek részt.

Elveszett

kedvenc tárgya, állatja?
Csak egy hirdetés Kossuth-utca 2.

Az Országos Társadalombiztosító Intézet debreceni kerületi pénztárának figyelmeztetése

A kerületi pénztár tudomására jutott, hogy egyes munkaadóknál pénzbeszedés céljából ismeretlen egyének megjelentek s pénzt vettek fel. A pénz felvétele során sem nyugta nyomtatvánnyal, sem bélyegzővel nem rendelkeztek, sőt még ceruzájuk sem volt.

Esetleges károsodások megelőzése céljából felhívja a kerületi pénztár munkaadók figyelmét, hogy pénzbeszedői arcképes igazolvánnyal, sorszámmal ellátott nyugtatóművel és bélyegzővel vannak ellátva. A bélyegzőt a pénz felvétele után a munkaadó, vagy annak megbízottja jelenlétében köteles a pénztárnak a nyugtára nyomni.

Felhívja a kerületi pénztár a munkaadókat, hogy amennyiben olyan egyén jelentkezik társadalombiztosítási járulékok felvétele végett, aki magát arcképes igazolvánnyal megfelelően igazolni nem tudná, azt a legközelebbi rendőrnél adja át.

HIRDETMENY.

Felhívja a városi adóhivatal a város lakosságát, hogy a város határában termelt, vagy vidékről a város területére akár tengelyen, akár vasúton, akár posta után behozott fogyasztási adó köteles cikkeket — bor, sör, rum és szeszitalokat a behozataltól számított 24 óra alatt a városi adóhivatalnál a hivatalos órák alatt bejelenteni el ne mulassza. Közli a városi adóhivatal a város összes lakosságával azt, hogy az összes behozatalt utakat fokozott és szigorú ellenőrzés alatt tartja és a bejelentés elmulasztása jövedéki kihágást képez, minek során a mulasztó a be nem jelentett fogyasztási adó köteles cikk után járó fogyasztási adónak a nyolcszorosát terjedő bírság összegben elmarasztalják. A szállítás a téli hónapokban csak reggel 7 órától este 7 óráig történhetik.

Városi adóhivatal

Kiadó lakás

május 1-re, 4 szoba, hall, loggio, fürdőszoba s mellhelyiségek

Péterfia 46. szám

Hírek

1932. március 2. szerda.
Prot.: Lujza. Kath.: Simplic.

Ma a következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

„Rizvó“ Miholovits Jenő, Piac-utca 33.; „Muraköz“ Preisler Ernő, Piac-utca 72.; „Sas“ Mandel József, Hatvan-utca 70.; „Csillag“ Beke Barna, Árpád-tér 1.; „Nádor“ dr. Sztankay Ába, Szent Anna-utca 66.

IDŐJÓSLÁS:

Hazánk időjárásában semmi változás nincs. Az ég jórészt derült, nappal a hőmérséklet csaknem általánosan elérte az olvadási pontot, csupán a déli részekben maradt erősen alatta.

Délnyugat felől lassu enyhülés, felhősödés. Távolabbi kilátások: Néhány napon belül délnyugat felől csapadék és olvadás valószínű.

Előfizetőink figyelmébe

A legnehezebb gazdasági viszonyok közt teljesített munkánkban kérjük tisztelt előfizetőink jóindulatú támogatását. Tekintettel arra, hogy a lap előállítására tetemes költségeket emészt fel kérjük az esedékes, vagy elmaradt előfizetések sürgős befizetését. Posta-telegráfpenzió hűfizesítési lap száma 2478.

Kérjük továbbá, hogy a lapunk által képviselt nemzeti gondolat terjesztésében új előfizetők szerzésével levekezzenek közreműködni, hogy egyesült erővel állhassunk ellen a nehéz viszonyok közt megnyilatkozó romboló erőknek.

Tisztelettel:

Szerkesztőség és Kiadóhivatal

— **Báró Vay László főispán elfogalta hivatalát.** Báró Vay László főispán a hétfői installációs közgyűlés után kedden reggel ténylegesen is elfoglalta hivatalát és már a keddi napon fogadott is. Báró Vay László titkára ifj. Dömsödy Imre tanácsnok maradt, aki dr. Hadházy Zsigmond főispán oldalán éveken keresztül nagy szakértelemmel, tapintatos és úri modorban közmegegyezésre végezte a titkári teendőket és töltötte be ezt a fontos bizalmi állást. E pozícióban való megmaradása általános örömmel és meglepéssel tölti nemcsak azokat, akik közvetlenül gyakorolva érintkeztek vele, de a város legszélesebb társadalmi rétegeit is, akik ifj. Dömsödy Imre szimpatikus személyét mindenkor szerették és becsülték. Báró Vay László egyébként főispáni installációja alkalmából az ország minden részéből kapott üdvözlő táviratokat és leveleket, gratulációk egész özönét. Az új főispánnál kedden délután tett tisztelgő látogatást vitéz Sipos Árpád altábornagy, vegyesdandárparancsnok, vitéz Mérey László vezérkari főnök, ny. vkszt. ezredes, Nemesszeghy csendőrezredes, a csendőrkörlet parancsnoka, Schütz Ernő alezredes, a mén-telep parancsnoka, Hodászy István őrnagy és Várady Szabó János földbirtokos, valamint a társadalmi élet több előkelősége.

— **Adakozók figyelmébe.** Özv. Czompó Istvánné, Széchenyi-utca 23. alatt kereset nélkül betegen fekszik. Három gyermekével nyomorban sanyalódik. Ezután kéri a jószívű adakozókat, legyenek segítségére. Adományokat a kiadóhivatal is továbbítja.

Naponta hétszáz pengő értékű gáz száll a levegőbe a mélyfúrásnál

Már megkezdték a telepen a gáztartály építését

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

A debreceni mélyfúrás gázszolgáltatásának felhasználására, illetve értékesítésére megindultak a szükséges építkezések. A városi villanyvilágítási vállalat munkásai már napok óta kint dolgoznak a telepen és félig már beépítették azt a hatalmas gáztartályt, amelyet a napi gázmennyiség pontos megmérése érdekében felhasználnak. Amint ezzel elkészülnek, megkezdik a gázvezeték lefektetését. A városi villanyvilágítási vállalatnak ugyanis az a terve, hogy a város gázszükségletének egy részét a mélyfúrás gázszolgáltatásából fogja fedezni. Sainos, a teljes szükséglet földgáz fedezéséről nem lehet szó, mert a mélyfúrás gázszolgáltatása körülbelül a fele annak a mennyiségnek, amit a város elhasznál. Ahhoz, hogy az egész szükségletet földgázból

tudják fedezni, még egy olyan mélyfúrásra volna szükség, amely legalább annyi gázt szolgáltat, mint a mostani. Lehet, hogy a közeljövőben egy másik mélyfúrásra is sor kerül, egyelőre azonban meg kell elégedni a jelenlegi földgázmennyiséggel, amely elég tekintélyes ahhoz, hogy bevezetése esetén ármérséklő hatással legyen a jelenlegi gyárakra. Eltekintve attól, hogy a mélyfúrásból feltörő gáz 2000 kalóriával jobb, mint a gázgyár terméke, „előállítás” sokkal olcsóbb amannál.

Mint érdekességet említtük meg, hogy az gázmennyiség, amely naponta a levegőbe elszáll, körülbelül 700 pengő értéket képvisel. Ennyit veszít a város naponta, míg a felfogásához szükséges művek el nem készülnek.

— **Sztankay F. Béla előadása.**

Sztankay F. Béla tegnap este nagyteretű előadást tartott a KIE Szabadegyetem keretén belül a vasgyártásról, melyet díszes közönség hallgatott végig. A megjelentek sorában ott láttuk Sesztina Jenő kormányfőtanácsost, Kiszely Árpád fémipariskolai igazgatót, Riekl Antalt, Kardos Zoltán nagykereskedőt és másokat. A hosszú és mindvégig lebilincselő előadás után a lelkes előadót nagy taps jutalmazta.

— **Dr. Darkó Jenő előadása: Expedíciók az őshaza felkutatása érdekében.** Csütörtök este 6 órakor a város-háza közgyűlési termében nagyon érdekes tárgyú előadást fog tartani dr. Darkó Jenő egyetemi tanár, a Főiskolai Tanfolyam agilis elnöke. A kiváló történettudós azokat a tudományos expedíciókat fogja ismertetni, amelyek a magyarság bölcsőjének, az őshazának felkutatására indultak. Ez a fontos probléma már 1235-ben, IV. Béla uralkodása alatt arra indította Julián domokosrendi barátot, hogy elinduljon három társával felkeresni a Volga mellékén akkor még nagy számban élő ősmagyarokat s ugyancsak az őshaza felkeresésének célja lebegett a nagy Körösi Csoma Sándor szeméi előtt, mikor egyedül, idegen segítség nélkül elindult küzdalmes és szenvedésekkel teli útjára. Az előadás érdekességét — a tudós és népszerű előadó — illusztris személyétől eltekintve — vetített képek bemutatása is fogja fokozni. Az előadás pontosan 6 órakor kezdődik és teljesen ingyenes.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazoknak a rokonoknak és ismerősöknek, kik felejthetetlen emlékü férjem és édesapánk temetésén megjelentek és őszinte részvétükkel bánatunkat enyhítették, hálás köszönetet mondunk. Özv. Bakóczy Istvánné és gyermekei.

— **Felhívás az orvosokhoz.** Felhívom a gyakorló orvos urakat, hogy magángyakorlatukban február 28-tól március 4-ig előforduló nem szövődményes influenza esetek számát szombat reggel hivatalommal közölni méltóztassanak. Felhívom továbbá az elemi iskolák és óvodák igen tisztelt vezetőit, hogy az általuk vezetett intézetekben a hiányzó növendékek számát hivatalommal közölni méltóztassanak. Dr. Láng egészségügyi főtanácsos, városi tisztifőorvos.

— **A Máv. Filharmonikus zenekar harmadik bérleti hangversenye március 6-án, vasárnap este lesz a Bika-szálló disztermében.** Közreműködik Molnár Anna fővárosi hárfaművésznő, aki zenekari kísérettel Pierné hárfaversenyét fogja előadni. Országos jelentőséget kölcsönöz a hangversenynek az a körülmény, hogy itt kerül első bemutatásra Ábrányi Emil „Trianon” e szimfonikus költeménye Jegyek Hegedüs és Sándornál váltakozó.

— **Adomány nyugtázás.** A nyomorgó hadiözvegy részére Schubert Ferencné két pengő küldött be a kiadóhivatalba. Az adományt rendeltetési helyére juttattuk.

AZ URÁNIÁBAN

ma szerdán és holnap csütörtökön.

féláru szelvényes

napot tartunk és sze etettel hívjuk, várjuk Önt a

„TITKOK HAJÓJA”

szenzációs előadásnak igen olcsó belépőjegy ellenében megnézésére

<p>„DEBRECENI UJSÁG” Féláru-jegy váltására jogosít. Egy személy részére URANIA Március 2. és 3- bármely előadásra. Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor</p>	<p>„DEBRECENI UJSÁG” Féláru-jegy váltására jogosít. Egy személy részére URANIA Március 2. és 3- bármely előadásra. Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor</p>
--	--

ANYAKÖNYVI HIREK

Eljegyzés: Kozák Mihály gazdálkodó—Kozák Erzsébet.

Születések: Jakucska István fm. fia István, Szabó Ferenc cipész segéd leány Erzsébet, Pinczés Ferenc gazdálkodó leány Róza, Tóth Bálint telefontszerelő leány Magda, Szegedi Lajos borbély segéd leány Ilona, Szigeti Gyula gym. tanár leány Edit, Kecskés János fm. leány Ilona, Csellár István kereskedő segéd leány Mária, dr. Murányi István ügyvéd leány Klára, Virág János npsz. fia János, Czapáry Bertalan szaktanár leány Czeszta, Lakatos János fm. leány Julia, Szelei Sándor máv. asztalos leány Éva, Balogh László cipész segéd fia Sándor és 1 halvaszületés.

Halálozások: Özv. Kiss Lajosné, Nagy Erzsébet, ref. 65 éves, Luther-utca 21., özv. Molnár Gergelyné Kozma Sára ref. 75 éves, Ostor-utca 5., Mikli István r. kath. 3 napos Luther-utca 45., Major Imre ref. 11 hónapos, Irén-utca 22., Zelenák Andrásné Kiss Erzsébet r. kath., 23 éves, Nyirencsencs, Biró Gábor ref. 19 éves, Sipos-utca 6.

— **A finn—magyar-est a szereplők betegsége miatt elhalasztódik.** Megváltott jegyek érvényesek, továbbra is válthatók Springernél.

— **Ma van a kollégiumi diákszövetség összejövetele.** A kollégiumi diákszövetség ma délután 6 órakor tartja megszokott havi összejövetelét az Angol Királynő különtermében, amely — az összejövetel műsorát tekintve — siker tekintetében az eddigi összejöveteleknél semmivel sem maradt alább. Sikerült megnyerni előadónak Tóth Aurél ny. kuriai bírót, aki „Visszaemlékezések diákkoromból” címen fog érdekes és értékes előadást tartani. Az előadás érdekességét növeli az, hogy az előadó osztálytársa volt a debreceni kollégiumban az ország első férfiának, vitéz Horthy Miklós Kormányzónak. Dr. Bartók Lajos tanár, a kollégiumi anyakönyvtár egyik tisztje az anyakönyvtár kéziratárából fog érdekes és irodalmi szempontból is értékes feljegyzéseket ismertetni. Dr. Nagy Sándor főgimnáziumi tanár a diákanekrotákból mutat be a kollégium öreg diákjainak. A bpesti fiók összejövetelén dr. Samy László pénzügyi tanácsos Tóth József, H. Nagy Elek és Elek Lajos tanárokról tartott igen jellemző felolvasást. Dr. Imre József ny. egyetemi tanár pedig arról, hogy mit köszönhet a debreceni kollégiumnak. Mind a két felolvasást dr. Romcsik Jenő fogja ismertetni.

— **Megjelent „Tiszántúli Diáklélet” március 1-i száma** gazdag tartalommal, versekkel, novellákkal és színes riportokkal tele. Beszámol a második nagyszerű matinéról, arról a forró sikerről, melyet a szereplő ifjú művészek acattak és a március 13-án tartandó harmadik matiné előkészületeiről. Az ifjusági lap mar kapható a tözsdékben, ára tíz fillér.

— **Önborotvák, zsebkések hajháló, kézitáskák legolcsóbban beszereshetők** Kulcsár Imre és Fial közismert üzletében. Alapítva: 1882.

— **Kertészeti előadás.** A Debreceni és Hajdúvármegyei Kertészeti Egylet kertészeti előadásorozatában február hónap 29-én tartotta Debrecenben (a Városházán) nagyszámu érdeklődő közönség előtt előadását. Dr. Gulyás Antal gazdasági akadémiai tanár a vértetű életéről, a vértetűek ellentámasztásáról, a védekezősi lehetőségekről és a vértetűt irtó fekete fürkészdarázs ismertetéséről tartott előadást. Pohl Ferenc m. kir. gazdasági tanácsos, kertészeti felügyelő nagy érdeklődés mellett ismertette a Debrecen vidéki gyümölcsösök telepítése körüli teendőket. A következő előadás március 30-án lesz.

Kevés magánépítkezésre adtak engedélyt februárban

Debrecen város műszaki ügyosztálya február hónapban az alábbi magánépítkezésre adott engedélyt:

Dr. Gyöngyössi József Bellegelő 219-b. szoba, konyha, kamra, Varga Ferenc Huszárgál-u. 33., szoba, konyha, kamra, épít Szabó István kőm. Kiss Imre Vigkedvő M.-u. 50. kőm. épít Sziláma János kőm. Milosch Vilmos Köleséry Sámuel-u. 30., szoba, konyha, kamra, épít Szabó István kőm. Megyeri Lajos Sinay Miklós-u. 38., 3 szoba, előszoba, konyha, kamra, fürdőszoba, épít Szabó István kőm. Tőkés Sándor Ruyter-u. 66. 2 szoba, konyha, kamra, fürdőszoba, épít Tisza István kőm. Diószegi Sándor Pozsonyi-ut 8. nyárikonyha, épít Fekete Ferenc kőm. Szabó Sándor Becsényi-u. 77. 4 szoba, 2 konyha, 1 kamra, 1 elő és fürdőszoba, 1 folyosó mosókonyha, épít Malatinszki Sándor kőm. Faragó József Ovoda-u. 32 szoba, konyha, istálló, épít Veress Lajos kőm. Kovács Lajos Sámsoni-ut 19. toldalék szoba, konyha, kamra, épít Szikszai Péter kőm. Özv. Kurján Gyuláné Vörösmarty-u. 19. toldalék szoba, konyha, kamra, fürdőszoba, épít Szodrasi Ferenc kőm. Özv. Vetési Józsefné Péchy-u. 2. toldalék szoba, konyha, kamra, elő és fürdőszoba, épít Marschalkó László kőm. Kripkó József Csapó-u. 69. toldalék szoba, előszoba, fürdőszoba, épít Szabó István kőműves. Kozma Andrásné Pozsonyi-ut szoba, konyha, kamra, veranda, épít Bakos István kőm. Karszás Gábor Nagy Pál-u. 9. 2 szoba, konyha, kamra, előszoba, épít Szabó István kőműves.

Meghívó. A Debreceni Gazdák Bankja Részvénytársaság XXI-ik évi rendes közgyűlését 1932. évi március hó 12-én délután 5 órakor Debrecenben, Kossuth uca 17. sz. alatti üzlethelyiségében tartja, melyre a t. részvényesek azon figyelemzetéssel hívattak meg, hogy akik szavazati jogukat a közgyűlésen gyakorolni kívánják, tartoznak az 1931. év végéig a nevükre átrított részvényeket a le nem járt részvényekkel együtt 1932. március 9-én déli 12 óráig a társaság pénztárára átadni a helyszínre. (Alapszabály 10. §-a.) Az 1931. évi zárszámadások, a jelentések a társaság helyiségében 8 nappal a közgyűlés előtt közzéadásra kitéve és ott megtekinthetők. (Alapszabály 13. §-a.) Tárgysorozat: 1. Elnök megállapítja a közgyűlés határozatképességét és a jegyzőkönyv hitelesítésére 3 részvényt kijelöl, aki szavazás esetén a szavazatok beszedését és összeszámítását is végzi. 2. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése az 1931. üzlet eredményéről, zárszámadás, mérleg, nyereség- és veszteségszámla megállapítása, továbbá a nyereség felosztására vonatkozó határozathozatal. 3. Az igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak a felmentvény megadása tárgyában hozandó határozat. 4. Három igazgatósági tag választása. 5. Az alapszabály 12-ik §-ának módosítása.

Felügyelő bizottsági jelentés az 1931. üzleti évről. Tisztelet közgyűlés! A kereskedelmi törvényben és az intézet alapszabályában előírt kötelezettségünkhöz képest tisztelettel jelentjük, hogy a Debreceni Gazdák Bankja Rt. ügykezelését az 1931. év folyamán állandóan ellenőrizték, fő és segédkönyveit átvizsgáltuk, vagyonságot az év befejeztével feltárítottuk, a zárszámadásokat readbén, a mérlegben, valamint az eredmény számlán kimutatott tételekkel meg-egyezőnek találtuk. Kérjük ezek alapján a tisztelt közgyűlést, hogy az igazgatóságnak az 5216 pengő 23 fillér nyereség felosztására vonatkozó javaslatát s egyéb összes javaslatát elfogadja és a felmentvényt úgy az igazgatóságnak, mint nekünk megadni engedje. Kelt Debrecenben, 1932. év február hó 23. napján. Tisztelettel: a Felügyelő bizottság.

Teriessze a Debreceni Ujságot

A város három évre felajánlotta Kardoss Gézának készpénz szubvenció nélkül a Csokonai színház bérletét

A szinigazgató nyilatkozata az ajánlattal kapcsolatos tervéről

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Debrecen város közművelődési bizottsága a napokban ülést tartott és foglalkozott a Csokonai-színház bérbeadásának kérdésével. Ismeretes ugyanis, hogy Kardoss Gézával kötött szerződés szeptember 1-én lejár és így gondoskodni kell az új bérbeadásról.

A közművelődési bizottság kimondta, hogy tekintettel azokra az érdemekre, amelyeket Kardoss Géza szinigazgató 12 éves debreceni szinigazgatói működésével szerzett, hajlandó részére pályázat kiírása nélkül utabb három esztendőre bérbe adni a színházat, azzal a feltétellel, hogy a szinigazgató a következő években készpénz szubvenciót nem kap, csupán a színház fűtését és világítását adja a város. A bizottság felszólította Kardoss Gézát, hogy záros határidőn belül nyilatkozzék, hajlandó-e ilyen feltételek mellett meghosszabbítani a szerződést.

A Debreceni Ujság-Haiduföld munkatársa kérdést intézett Kardoss Gézához, hogy mi a véleménye a város ajánlatát illetően.

— Ha a város készpénz szubvenciót nem ad, — mondotta Kardoss Géza, — akkor a társulatot kell leépíteni. Be van bizonyítva, hogy a színház mostani bevétele csak 50—60 százaléka a tavalyinak. E szerint kell tehát alakítani, illetőleg mérsékelni a kiadásokat, feltéve, hogy még nagyobb rosszabbodás nem következik be. Sajnos, leépítés minden vonalon volt, de a színház eddig elkerülte a létszám redukciót. A végén úgy látszik sor fog kerülni erre is.

Ha a városok nem tudják megadni az anyagi támogatást, akkor a színház csak leépített kiadásokkal tud tovább élni.

— A Csokonai színházban miként gondolta igazgató ur a leépítést, — hangzott a következő kérdésünk?

— Attól függ, — felelte a direktor, — hogy a város kap-e mozi engedélyt. Mert ha kap, akkor lehetne egy kisebb kamara együttest tartani és a hangos filmmel paralell színházat csinálni, viszont nagyobb darabok előadására teljes budapesti együtteseket lehozni.

A másik kibontakozási lehetőség az volna, hogy a város redukálna a készpénz szubvenciót és mi redukálnánk a társulat létszámát, úgy, amint ez már Miskolcon megtörtént, ahol 28 tagú társulattal játszóknak ugyanazokat a darabokat, amelyeket itt 58 tagú társulattal játszunk.

Sajnos, a mai gazdasági helyzet végzetesen rossz a színházra nézve. Legfeljebb csak a délutáni előadások látogatottak, mert itt 60—80 filléres helyérek vannak. Ezzel szemben az esti előadásokon nagyon kevés a közönség, pedig a legdrágább helyár itt sem magasabb 2 pengő 10 fillérnél. A színháznak abból a pénzből kell megélni, ami a közönség felesleges, vagyis szórakozásra szánt pénze. Ilyen pedig, ma alig van, vagy egyáltalában nincs. Pécsen például olyan rossz a helyzet, hogy a legújabb rádió közlések szerint az elmúlt héten három előadást nem tudtak megtartani, mire a város 2000

pengő gyorssegélyt utalt ki a társulatnak.

Ugy értesülünk egyébként, hogy Kardoss Géza beadvánnyal fordult a közművelődési bizottsághoz és kérte, hogy a bérbeadás ügyét személyes tárgyalások útján igyekezzék vele rendezni.

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Március 2-án, szerdán d. u. 3 órakor ifjúsági előadás: dr. Pártos István felléptével: **Mosoly országa**. Este 8 órakor B (23) bérletben: Hajnal Betty, az Országos Kamara Színház művésznőjének vendégfelléptével, szigoruan csak felnőtteknek: **Potyautas**, vigjáték.

Március 3-án, csütörtökön d. u. 3 órakor zóna-előadás: **Maya**, operett. Este 8 órakor **Hamburgi menyasszony**, operett a leszállított estély helyérekkel.

Március 4-én, pénteken este 8 órakor C (23) bérletben **Hamburgi menyasszony**, operett a leszállított rendes esti helyérekkel.

Csokonai színház

A Hamburgi menyasszonyban, ebben a nagyszerű muzsikájú és kifűnő meséjű operettben, amelyet csütörtökön és pénteken este elevenít fel a Csokonai Színház, Cselényi József vendég szereplése közbefűt akadályok miatt most elmarad, így a rendes helyérek (a leszállított olcsó helyérek) mellett hirdetett előadásban a fő férfi szerepet **Márkus Lajos** fogja énekelni.

Hajnal Betty, az Országos Kamara Színház művésznője vendég szereplés ma este, a Magyar Színház szenzációs sikerű, 3 órás kacagásból álló, szigoruan csak felnőtteknek hirdetett **Potyautas** című vigjátékban.

Dr. Pártos István éneklé ma szerdán délután a Mosolyországban Szü-Csong szerenét, melyet Szegeden tizenötöt sikerrel énekelte eddig Arási sikerrel. **Legdrágább hely 50 fillér.**

Csütörtök és szombat délután a leg olcsóbb zóna helyérekkel az idény sláger operettje a **Maya** kerül színpadra.

Herczeg Ferenc és a Területvédők tiszteletére, szombaton este a **Bizánc** kerül színpadra díszletadásban a színpadról Herczeg Ferencet és a Területvédők Ligát dr. Perjessy Mihály öltöztetésére fogja nyitni színen átvé- ződni. **Rendes helyérek!**

A Fehér 16 próbájára már megérkezett a pesti táncosnő, aki már megkezdte a táncpróbákat az új görli csapattal.

Allást keres ?

tegye közé hirdetését 2 napilapban, 10 szót 50 fillérért. Hirdetését feladhatja Kossuth-utca 3. szám.

Mozik műsora

Március 2.

VIG-SZÍNHÁZ 5-7 és 9 ó	Redl az áruló hangos dr. Lj D. és Th Loos főszereplésével.
URANIA 5-7 és 9 ó	A titkok hajója, hangos film, George O., Brien, Maris, Lessing.
APOLLO	SZÜNNET

METEOR MOZI MŰSORA:

Szerdán: „Cár parancsára“. Orosz világfilm Lili Dagoverrel. Megelőzi: „Elátkozott villa“. Előadások: 5. 7 és 9 órakor, mérsékelt helyérekkel.

SPORT

Az atletikai kerület közgyűlése

Vasárnap tartotta meg a Magyar Atletikai Szövetség Keleti Kerülete f. évi tisztújító közgyűlést a Ker. Nemzeti Liga dísztermében. DMBSz. körpontját Bajó Károly titkár képviselte, azonkívül nagy számmal voltak jelen az egyesületek képviselői, a tisztikar, tanács és intézőbizottság tagjai is. Az új tisztikar megválasztása — mely az elmúlt évvel majdnem egyező egyhangulag történt. Megállapították a folyó évi versenyek időpontjait és az évi költségvetés kereteit is. A megválasztott új tisztikar a következő:

Diszelnök: vitéz Sipos Árpád altábornagy. Elnök: dr. Ruffy-Varga Kálmán főrendiházi tag, gazd. akad. igazgató. Társelnök: dr. Ady Lajos tankerületi főigazgató és dr. Milleker Béző egyetemi ny. r. tanár, a DEAC társelnöke. Alelnök: Zsákay József rendőrkapitány és Székely Adorján gyógyszerész. Előadó: dr. Majzik László ügyvédjelölt. Jegyző: dr. Balács József ügyvédjelölt. Pénztárnok: Hadházy Géza városi számtiszt. Elnör: Dokó Kálmán máv. titkár. Kerületi szakfelügyelő: Hadházy Dező egyetemi és reáliskolai testnevelési tanár. Tanácsstagok: szárazajtai vitéz Bartha László tábornok, Beczner József alezredes, vitéz dr. Bessenyei Lajos ref. gimn. igazgató, vitéz Boskó Mihály rendőr főfelügyelő, vitéz Csánky Adorján társ. polgáriiskolai igazgató, dr. Darkó Jenő egyetemi tanár, vitéz dr. Erdélyi János gazd. akad. tanár, dr. Ferenczy Károly MTT igazgató, Greiner Mihály keresk. isk. igazgató, dr. Karl János kath. gimn. igazgató, Kiszely Árpád fa és fémpariskolai igazgató, Kovács János ezredes, Krámer Gyula máv. műhelyfűnök Debrecen, dr. Kreiker Aladár egyetemi ny. r. tanár, Mácsa István tanító Nyiregvháza, Máverszky Béla számvevő, Sárándy József b. állomásfűnök Nyiregvháza, Szarukán Sándor bankigazgató, ifj. Tóth Pál építész Nyiregvháza, Vargha László műhelyfűnök Szolnok, dr. Veress István ref. tanítóképző intézeti igazgató, dr. Zalav János reáliskolai igazgató, Zöld József b. polgármester, tb. főjegyző.

Az intézőbizottság tagjai: Arady János mérnök-kari százados, Ákos Károly százados, ifj. Mihalovics Jenő Gyógyszerész, Németh Gyula máv. fő-tiszt Szolnok, Schweitzer Péter tüzérszázados, Schmidt Gyula gazd. ak. testnevelési tanár, Somorjay László ref. tanítóképzőintézeti testnevelési tanár, Szabó Lajos máv. írodatiszt, vitéz Tóth Ferenc máv. mérnök.

Póttagok: Márkus Imre Szolnok, Kerekes Géza állomásfűnök Püspök-ladány, Auér Kálmán kath. reál-gimn. testnevelési tanár, v. Váry Sándor ref. gimn. Testnevelési tanár, Wittmann Béla máv. tiszt.

HANDIFELD

Szerkeszti:
MEISSNER KÁROLY
a Tiszántúli Mezőgazdasági
Kamara titkára.

KÖZGAZDASÁGA

Az utépités megszervezése Irtá: lovag MANZ GYÖRGY

Több mint száz éve annak, hogy egy skót mérnök, Mac Adam megépítette az Alinburg—London közt vezető nagy országutat. Akkor ott még csak póstakocsira és kisebb fuvarokra rendezkedtek be, mert a nagyobb teherszállítványok a tengeri úton mentek. Az örökös esős klímában a sár volt a legnagyobb közlekedési akadály. Mac Adam az uttestet a szilárd talajra ásatta, közepén emelve, oldalt erősen lejtve. Egy egyszerű vonógéppel (drag) lesimította az ut felületét és gondoskodott arról, hogy ez a simítás minden eső után megismétlődjék és a víz az uton meg ne állhasson. Ez tehát korántsem volt az, amit ma egy makadám-ut alatt értünk, de minden időben járható volt. Később ezt az utat is az emelkedő forgalom folytán tökéletesítették, de ezzel az utépités költségesebb és komplikáltabb is lett. Ma egy utvonálnak megépítése nagy affér, ezérfele megfontolások, budgetáris szempontok és technikai mérlegelések előzik meg. Egy szóval az utépités államüggyé fejlődött. Ma gyönyörű autó-utakba az év legnagyobb része alatt használhatatlan mezzei utak torkollanak be és sok község teljesen el van zárva a viláforgalomtól az esős időben vagy hóolvadáskor.

Texasban a helyzet egykor ugyanez volt. A végtelen prériket csak csapások szeltek át a szélrózsa minden irányában. A talaj mély agyag, a klíma erősen csapadékos télen, tavasszal és ősszel, nyáron pedig teljesen száraz. A keréknyomok tengelyig érnek. A texasiak hiába könyörögtek utakért, egy pár autótól kivül, amely a fényes tengerparti üdülőket összekötötte az északi államokkal, utat nem lehetett építeni, igen sokba került. Akkor a farmerek szövöztek arra, hogy építenek maguk. A régi Mac Adamféle tervet követték, mert ez volt a legolcsóbb és leghamarább keresztülvihető. Csakhogy annyiban javították a rendszert, hogy a felületet közszenalakkal és hamuval borították és ezt a burkolatot olajjal vízhatalanná tették. Egy napi ötezer-tonnás forgalomnak az ilyen ut kifünően felelt meg és alig volt évenként valami javítás. A közszenalakat és hamut a vasutak ingyen szállították a farmereknek, mert így saját áruforgalmuk hatalmas lendületnek indult. Ebbe az akcióba maga az állam is bekapcsolódott, mikor az utak már készen voltak és vállalta a további karbantartást és esetleges további kiépítést. Ma Texas kitünő uthálózzattal dicsekszik.

Magától értetődik, hogy az ilyen olcsó építés sem megy egészen ingyen. Ha szövözkezteti uton is csináljuk, a munkásokat fizetni kell az uttest ásatásáért, borításáért, karban tartásáért, az olajozás is pénzbe kerül stb. A vállalkozás finanszírozására egy kaliforniai utadó-tervet mutatok be, amely logikus elgondolásában talán megérdemli az utarást. Sok államban, többek közt nálunk is, úgy az állam, mint a megyék és községek utadót szednek minden embertől, tekintet nélkül arra, hogy használja-e az utat vagy sem. Sokkal méltányosabbnak látszik, hogy mindenki egy az általa

történt utrongálás aránya szerint szabott kulcs alapján fizesse az utadót. Ezt a kulcsot nem nehéz megállapítani. Az ut rongálásához hozzájárul a jármű kerékszám, önsúlya, maximális teherkapacitása, gyorsasága és hajtóereje. Ha a kerékek számát szorozzuk a jármű súlyával métermázsákban, ezt a legnagyobb megterhelés súlyával, tovább a maximális gyorsasággal kilométerórákban és végül az indikált lóerővel, megkapjuk azt az arányszámot, amely szerint a jármű az utat igénybe veszi. Ez a számítás egy bizonyos előnyt biztosít a gazdasági járműveknek a luxusautókkal szemben. A szövözkeztet keretében a tagok ezen kulcs szerint fizetnek a hozzájárulást, de nem tartom kizártnak, hogy az állam is jobban jönne ki ennek alkalmazásával.

Terményföldszede

A készáruvásáron ugyszólván valamennyi cikk ára változatlan volt, csupán a rozs olcsóbbodott 5—10 fillérral. A határidőpiacon a márciusi angazsménből nem volt szállítási bejelentés és mivel a készáruüzletnek ugyszólván teljes stagnálása sem adott okot nagyobb pozíció változtatásokra, ennek következtében alig mutatkozott változás a buza, rozs és tengeri határidőknél a tegnapi záróárfolyamokkal szemben.

A lisztárak sem változtak.
Határidőüzlet: Buza: március 11-98
—12-00, május 13-05—06.
Rozs: május 15-20—15-22.
Tengeri: május 14-48—50.
Készáruüzlet: Buza: tiszai 77 kg.
13-15—13-80, 78 kg. 13-30—13-95, 79 kg.
13-45—14-10, 80 kg. 13-55—14-20, fejsőtiszai, jászvági 77 kg. 12-05—12-30, 78 kg. 12-20—12-45, 79 kg. 12-35—12-60, 80 kg. 12-45—12-70, dunántúli 77 kg. 12-05—12-45, 78 kg. 12-20—12-60, pestvidéki, bácskai 77 kg. 12-30—12-50, 78 kg. 12-45—12-65, 79 kg. 12-60—12-80, 80 kg. 12-70—12-90.

A különleges (80 kg.) tiszai buza 14-75—15-25.
Rozs pestvidéki 14-20—14-30, egyéb rozs 14-25—14-40, takarmány árpa I. 16-75—17-25, takarmány árpa II. 16-50—16-75, felvidéki sörárpa 18-00—22-00, egyéb sörárpa 17-50—18-25, zab I. 22-50—23-50, zab II. 22-00—22-50, ti. tengeri 15-00—15-10, egyéb tengeri 15-00—15-30, korpa 12-30—12-50.

KANCATÖRZSKÖNYVELESI HIRDETMÉNY.

Ertesitem a kancatulajdonosok, hogy a kancák törzskönyvelése és párosítása (3 éves kortól kezdődőleg) folyó évi március hó 4-én és 5-én reggel 9 órakor a baromvásártéri mázsház előtt kezdődik. A törzskönyvelés célja: Lőanyagunk javítása és ez által a lovaknak kedvezőbb áron való értékesítése. A törzskönyvelés előnyei: 1. A törzskönyvelt kancák a város törzsméneséből átvett legjobb állami ménekhez lesznek párosítva, illetve azokkal fedeztetve. 2. A törzskönyvelt kancák után a fedeztetési díj fele fizetendő. 3. A törzskönyvelt kanca utóúgrásainak száma korlátlan, tehát a kanca annyiszor fedeztet-

hető, ahányszor a mént felveszi. 4. Miután a külföldi vásárlók az ismert származású lovakért többet fizetnek, tehát a lótenyésztők érdeke, hogy lovaikat ez alkalommal a törzskönyvelési bizottságnak bemutassák, amikor is a lóra az előírt bélyeget rásütik, ha törzskönyvelésre alkalmas. 5. A törzskönyvelt kancák és ezek utódai a lódíjazásoknál elsősorban díjaztnak, illetve előnyben részesülnek. — Felhívom a kancatulajdonosokat, hogy amennyiben kancáikat törzskönyveztetni óhajtják, a Gazdasági Egyesületnél (Hatvan u. 1. sz. a., III. kapu, 1. emelet) haladéktalanul, legkésőbb március 2-ig jelentsek be. Az egyesület a gazdák kívánságának lehető figyelembevételével állapítja meg, hogy a tulajdonosok a fentírt két nap közül melyiken vezessék elő kancáikat, hogy a torlódás elkerülhető legyen. A törzskönyveléshez a kancák csikóit is elő kell vezetni. A törzskönyvelés, illetve párosítás alkalmával párosítási díj címén lovaként 1 pengő fizetendő. Debrecen, 1932. február hó 23. Polgármester.

HIRDETMÉNY

Felhívja a városi adóhivatal az érdekelt munkaadókat és gazdasági géptulajdonosokat, hogy a gazdaságukban foglalkoztatott gazdasági cselekedet, szegődményes iparosokat, idegenmunkásokat és gépmunkásokat az 1900 évi XVI. tc. 8. §-a értelmében eszközzendő biztosítás, a cseléd-változást átírás végett a szolgálatba lépéstől számított 15 napon belül a városi adóhivatal 5. sz. szobájában jelentsek be. Amennyiben az érdekelt

munkaadó a biztosítási kötelezettségnek eleget nem tette, úgy az illető gazdasági üzem keretén belül szenvedett baleset esetén az ott foglalkoztató gazdasági cseledeknek és gépmunkásoknak, illetőleg ezek jogutódainak a fentálló szavatosságnál fogva a mulasztásból eredő teljes kárért az 1902 évi XIV. tc. 24. §-a, illetőleg az 1912 évi VIII. tc. 5. és 12. §-a alapján felelősséggel tartozik, ezenfelül a mulasztás a kihágási eljárás jogkövetkezményeit vonja maga után. Debrecen 1932 február hó Városi adóhivatal.

A budapesti rádió szerdai műsora:

D. e. 9.15: A rádió házi ötszének hangversenye. 12.05: Kapcsvári Zsolnay Lajos és cigányzenekarának zenéje. 3.30: Morsztanfolyam. 4.00: Terescsényi György novellája: Jójárt gyűrűje. Felolvassa a szerző. 5.00: Hangverseny. 5.50: Gyermekmenet. Révész Béla előadása. 6.20: Egy óra könnyű zene. Zenekari hangverseny. Vezényel: Polgár Tibor. 7.25: Az Operaház előadásának ismertetése. 7.30: Az Operaház előadásának közvetítése. Hány János. Dalférek 4 kalandban. elő és utójátékkal. Irtá: Paulini Béla és Harsányi Zolt. Zenéjét szerezte Kodály Zoltán. Az I. felvonás után körülbelül 9.10: A magyar rádió üdvözlő az osztrák Magyar-est hallgatóit magyar és norvég nyelven. A II. felvonás után: Időjárásjelentés. Majd Sovánka Nándor és cigányzenekarának zenéje a Baross kávéházban.

APRÓ HIRDETTÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szög hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fillér és egyszerre két reggeli lapban a Debreczeni Ujságban és a Debreczeni Független Ujságban elenik meg.

Levelezés, fizetési hirdetés és minden vastagabb betűvel szedett hirdetés ára kétszeres. Apróhirdetést csak a díj előzetes lefizetése mellett küldünk. Apróhirdetés vidékről postabélyegben is beküldhető. Hirdetési ügyekben felvilágosítást a 21-41. telefonon ad a Kiadóhivatal.

Állást kereső nők

Fiatal
asszony, szépen mos-
vasal, uri házakhoz
ajánlközik. Címe: Fele
K.-né, Vigkedvü M.-u.
32. sz. 854

Tiszviselőnő
több évi gyakorlattal,
bizonyítványokkal, iro-
dai vagy más hasonló
állást keres. Esetleg fél
napra is. Cím a kiadó-
ban. 990

Perfekt
gép- és gyorsírónő —
azonnali belépésre al-
kalmazást keres. Cím a
kiadóhivatalban. 1395

Állást kereső férfiak

Nyugdíjas,
jogvégett vasutas
tiszviselő megfelelő
elhelyezkedést keres.
Cím a kiadóban. 997

Betöltendő állás nőknek

Bejáró
főző mindenest feve-
szek. Kovácsné, Rakó-
czy 9. 1002

Fiatal
bejáró lányt keresek 1-
től délutánra. Dr. Be-
nedekné, Kertész-utca
6. szám. 1007

Ügyes
bejárónő azonnal fel-
vétetik. Zöldfa-utca 12.
Első lakás. 1006

Felveszek
mindenes főzőnőt, ki a
szobalányi teendőkből
is jártas. Werbőczy-u.
2., II. em. 1. ajtó. 1411

Gyermekgondozónő
30—40 év közötti, ki
szobalányi teendőket
is vállal, hosszú bizo-
nyítvánnyal felvétetik.
Cím a kiadóban. 1407

Fűszerszakmában
jó házból való zsidó
leány felvétetik fizetés
és ellátással. Kovács —
Mórné. Sámson. 1408

Mindenes
főzőnő hosszú szolgál-
latokról szóló jó bizo-
nyítvánnyal felvétetik.
Piac-u. 45—47. sz. a.
I. emeleten. 1395

Jobb
szobalány, aki kis-
gyermekkel is tud fog-
lalkozni s már volt ily
alkalmazásban, hosszú
bizonyítvánnyal felvé-
tetik. Cím a kiadóban.
1307

Butorozott szoba

Butorozott
szoba azonnalra kiadó.
Ispóty utca 13. 215-a

Butorozott
szép kényelmes szoba
olcsón kiadó, esetleg
ellátással, vagy kony-
ha használattal. Ho-
szár Gál-utca 13. 078

Püspöki palotában
butorozott szoba, esetleg fürdőszobahasználattal kiadó. Érdeklődni: Szűcs házmaster. Püspöki palota, III. kapu. 1303

Butorozott
különbejárattal szoba fürdőszobával 1-2 személynek kiadó. Hatvan utca 2. 1402

Elegáns
butorozott utcai szoba József kir. herceg-utca 2. kiadó. 1396

Kiadó lakás

Ingven
uri lakást adok annak négy évig, aki négyezer pengőt előlegez, kettő nagy szoba, hall, új, modern ház, minden komfort, fürdőszoba, augusztusra beköltözhető Szent Anna utcán. Felvilágosítást ad. Hitelszövetkezet, Szent Anna-utca 12. 906

Két háromszobás
utcai másodemeleti lakás minden mellékkel, modern, parkettes, fürdőszobás május elsejére kiadó. Értekezhetni ugyanott a házfelügyelővel, Simonffy-utca 13. alatt. 55

Kiadó
azonnal Egreskert-utca 5. kétszobás utcai lakás összes mellékkel, külön udvar furrott kút. Értekezés Értekezés 5-a szám alatt. 1001

Kiadó
május 1-re 2, 3 és 4 szobás modern lakás. Péterfia 46. 999

2 szoba,
előszoba, konyha, kamrából álló utcai lakás április 1-re kiadó, esetleg hamarabb is elfoglalható. Megtekinthető 10-1 és 4-6 órák között Cegléd-utca 14. 1008

Kiadó
május 1-re családi ház bérlő a házban egyedül lakhatik. Csillag-utca 82. sz. 1682-a

3 szobás
lakás, előszoba és mellékkel kiadó Ga ray 26. Értekezhetni lehet déli fél 1 és fél 2 óra közt.

Kiadó
május hó 1-re 3, 4 és 6 szobás modern komfortos lakás, egy üzlethelyiség és egy nagy irodahelyiség. Ferenc József-ut 70. sz. a. Érdeklődni lehet ugyanott a házfelügyelőnél 727

Kiadó
sarokház május 1-re, ötszobás, komfortos urilakással, parkirozott udvarral, jutányos áron. Értekezni Miklós-utca 42., délután 2-3-ig. 1372

Modern
3 szobás utcai lépcsős lakás fürdőszobával májusra kiadó. Barna-u. 10. szám. 1453

Négyszobás
ház kerttel, mellékkel, lyiségekkel április 1-re kiadó, esetleg olcsón eladó. Széchenyi krt., Erőss Lajos-utca 5-b. 1400

Kiadó
2-2 szobás lakás, mellékkel május 1-re. Vigkedvő Mihály 28. 998

4 szobás
lakás minden mellékkel kiadó május 1-re, Kigyó 36. 1094

2200 pengőért
központi fűtéssel 1. emeleti 4 szoba, előszoba, fürdőszoba és minden egyéb komforttal felszerelt udvari lakás ingven lifthasználattal kiadó. Érdeklődni: Ferenc József-ut 34. sz. alatti könyvkereskedésben. 482A

Ajánlat

Szegedi
paprika különlegesség állandó nagy raktára. Lindenfeld, Degenfeld-tér 7. 84

Römi-kártya
csomagja 2 P. öngyújtó lapos 1 P. Szász-trálik. Piac-utca 61. 1360

Menyasszonyoknak
kelengyehimzést, aszurozást olcsón vállalok. monogramot 8 fillértől és bármiféle kézimunkát a legjutányosabb áron készítek. Dolgozni házhoz is elmegyek. Bem József-u. 6. közkörház mellett. 985

Cipő
ridikült s bármilyen bőrtárgyat villanverőre berendezett festékszórógéppel újja festek, javítások méltányos áron készülnek Tóthfalussy bőrdönsnél, Cegléd-utca 7. 981

Takaréktüzhelyeit
ha nem süt, fűsöl, rosz karban van, kijavítja Széchenyi utca 6. Nagy lakatos. 922

Cukorrépa
kapható a városi (széchenyi) gazdaságban mázsánként 2.80 pengőért. Telefon 32-97. 923

Zabos
büköny szén, prima minőségű 35-40 mázsa. — Anya vetőmag, uradalmi nemesített. Nagy terméshozama 15 mázsa. 100 kg. 19 P. Ugyanott 8-10 drb. aklos marhát 2 hónapra teletésre vállalok. Ujvárossy István gazdasága. Hajduböszörmény — Rét. 1003

Aranyat,
zálogcédulát legmagasabb áron vesz Feldheim aranyműves. — Piac 75.

Rozskenyér-
különlegesség kilója 30 fillér. Péksütémények naponta kétszer frissen kaphatók a Galamb sütőde újonnan megnyitott lerakatában Püspöki palotában. Gazdasági Akadémiai teljes tej literje 24 fillér. — Megrendelést házhoz szállítjuk. 1400

Lakás és szoba kereslet

Egy
szoba, előszoba, konyha és mellékkel kiadó Kossuth-, Szt. Anna-utcai részen április 1-re. Cimet a kiadóba. Kossuth-u. 3. kérek. 848

Kétszobás
lakást mellékkel, kerttel, külön udvarral, apró jószág tartására, május elsejére. Piac-utca közepében bérelnék. — Ajánlatot Wendt Róbert, Rákóczi-utca 36. 1401

Üzlet, mühely, raktár

Szent Anna 5.
üzlethelyiség kiadó. — Bathvány 14., ügyvédi irodában. 767

Kiadó
saroküzlet cipésznek, vagy szabónak. Sarok-u. 2. szám. 1403

Homok-utca 74.
Egy trafiküzlet azonnal kiadó. Értekezni az udvarban lehet. 1398

Fütelei
nagy üzlethelyiségek külön raktárral és pincével kiadók. Bövebbet Simon ügyvédnél. Piac utca 81. 996

Malom-
utcában és Diószegi-uton levő cca 200 m² ingatlanok a rajta levő épületekkel együtt gyárnak, vagy egyéb üzemenk igen alkalmas. eladó, esetleg április 1-ével bérbeadó. Fűszerkereskedelmi rt. — Piac-utca 41. szám. 24

Piac-utca 41. sz.
üzletházban cca 120 négyzetméter területű, 3 részre osztott udvari üzlethelyiség egészben, vagy részben azonnal kiadó. — Érdeklődni: Fűszerkereskedelmi rt. nál. 24

Irodának
két szobás első emeleti udvari helyiség azonnal kiadó. — Értekezhetni Debreceni Első Takarékpénztárnál. A

Kiadó
a Debreceni Újság kiadó hivatalának a földszinti helyiségekbe való költözésével a Kossuth utca 3. szám alatt az első emeleten két új szobából álló lakás kiadó. Üzlethelyiségnek rendkívül alkalmas. Értekezni lehet a Debreceni Első Takarékpénztárnál. 1923 A

Kossuth utca
üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezhetni Debreceni Első Takarékpénztárnál. A

Tejjes ellátás

Intelligens
urinő hasonló családnál teljes ellátást keres, hol kp. fizetés mellett vanlók előkészítését is vállalja. Vidéken is. Megkeresések Hoffer Béla-nál Hunyadi utca 18. 857

Oktatás

Perfeka
német tanárjelölt tanít angolt is. Molnár József Csokonai utca 18. 1239

Gyorsírástanítás
gépirástanítás, helyesírástanítás. Naményi Gyorsíráskolában, — Piac-utca 26-b. Olcsó tandíj.

Kereslet

Irodahelyiséget
keresek azonnali költözéssel. egy szoba, előszoba, központban. Telefon 14-84.

Könyvterjesztéshez
nagy ismerettségű rendelkező bevezetett ügyvédek kerestetnek. — Nyolc pengő kauró feltétlenül szükséges. Gyakorlat nélküli egyéssel nem tárgyalunk. Értekezni lehet délután 3-4 óra között Debreceni Újság szerkesztőségében. József kir. utca 16. sz. A

Ne tévessze szem elől, hogy
a próhirdetése
2 reggeli lapban
a Debreceni Újság—Hajdúföld és Debreceni Független Újságban
jelenik meg,
ha azt
Kossuth-u. 3 sz. alatt a dia fel.
Ha tehát alkalmazottat, vagy állást keres, lakása kiadó, avagy butorozott szobát keres, hármite eladó, vagy bármit venni akar adja fel hirdetését
KOSSUTH-UTCA 3. SZAM
alatt és meg fog győződni róla, hogy biztos eredményt ért el. Felvilágosítást telefonon a 21-41 szám ad.

Buzaajlat,
repecaajlat, köleskeveréket ugy kisebb, mint nagyobb mennyiségben megvételre keresek. Apafi-utca 20. 152 A

Billárdot
bérbe, esetleg megvételre keres tartozékait, vaj együtt a Böszörményi Polgári Kaszinó. 980

Rádió

Rádió
egy lámpás, teljes felszereléssel 25 pengőért eladó. Ispotály-u. 13. 792-a.

Eladó ház

Adómentes
új ház 3 szobás lakással, 300 öl kerttel eladó Jósika-u. 7. 299

Eladó föld

Villatelek
eladó. Vénkert legelején Bövebbet Bethlen utca 35. szám. 209

Gazdasági eszközök

1 darab
13 lóerős Chanard Walker vontató traktor, — azonkívül 1 drb. 5000 kg-os pótkocsi, 1 darab 4 ütemű 6 hengeres „Velis” márkájú személykocsi, mindhárom igen jó állapotban, pórtalkatrésekkel együtt jutányos áron eladó. Fűszerkereskedelmi rt. Piac-utca 41. 24

Eladó állatok

Leghorn
tiz tyúk, két kakas eladó. Kassai-ut 33. 1000

Fajbaromfi
25 darab fehér leghorn, 25 darab vörös izlandi, tíz hónapos tojó jérce, piaci áron eladó. Mikepécsi uti vámbáz. 1404

Butorok

Finom
és egyszerű butorok, mangorló, komót, csillár, helyszűke miatt olcsón eladó. Széchenyi-u. 6. 1405

Kis
ebédlő, nagy szekrény hat székkal, asztallal eladó. Bathvány-u. 9. Utcai lakás. 1005

Álló íróasztal,
sifon, ágy, óra, tűkör, komót, szék, hokkerlő olcsón eladó. Hatvan-utca 21. 1390

Eladó ingóság

Egy
női Singer süllyesztős, négy fiókos varrógép eladó. Simonffy-utca 42. szám. 1405

Fűszerberendezés
új állapotban eladó. — Széchenyi-utca 3. fűszerüzlet. Üzlethelyiség kiadó. 1412
Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és lapkiadó vállalat nyomdájában. Felelős kiadó: dr. PAJTOR GYÖZŐ igazgató. Nyom. fevezető: VARGA ENDRE